

Quan iã»fm vá»• ã½ tÆ°á»Ýng gá»™p Tá°çt Tãçy vã Tá°çt Ta Iã m má»™t

ã»ng gã»p cá»ša *
22/02/2017

Quan iã»m vá ý t°ßng gÙp
Tçt Tây và Tçt Ta làm mÙt

*

Møy

n m gßn ây, cé tÙi gßn Tçt d° luã#n lji døy lên tranh lu-n vá viçc có nên gÙp
Tçt Tây và Tçt Nguyên án làm mÙt hay không. Có không ít các ý kiçn çng hÙ, ph£n
bác tẽ nhiãu giÙi, già tr», doanh gia, sí gia, các nhà v n hóa và nhing ng°Ýi
dân bình th°Ýng. Các ý çng hÙ th°Ýng trích d«nã Á xuýtã cça GS Võ Tòng Xuân, ng°Ýi ã nói tÙi
viçc này tẽ cách ây c£ chắc n m. Ông lji °ãc truyán thông trích thu-t l-p lu-n
r±ng Tçt Viçt Nam

là theo IẾch Trung Quñc vÙi nhiãu t-p quán cÕ truyán, có møy b¥t lãi sau ây:

- 1- Mýt cç hÙi n̄m b̄t ngay thÝi cç
kinh doanh, giao th°ing vÙi n°Ùc ngoài.
 - 2- Mýt thÝi giÝ cça nông dân lo ch m
sóc lúa ông-xuân, và lúa tiãm n ng cao nh¥t trong n m.
 - 3- G°ãng ép thÝi khóa biãu híc t-p và
thi híc kó cça sinh viên híc sinh, làm cho hí mýt c£ 2 tußn Iã híc hành.
 - 4- Dân chúng nh-u nh't, bài bçc d°Ùi
nhiãu hình théc, r¥t tñn kém tiãn cça và thÝi gian híc t-p, tÕn hçj séc khĩe và
tính mçng.
 - 5- Lãng phí ngày làm viçc trong khi quñc
tç nghÉ Tçt Tây.
- V«n theo giáo s° Võ Tòng Xuân thì çn
nay chÉ có Trung Quñc, Hàn Quñc và Viçt Nam là còn giã cái Tçt âm IẾch trong
khi các n°Ùc khác ß châu Á ã chuyãn ngày nghÉ Tçt truyán thñng theo d°ing IẾch.
Ông °a ví dã iã»n hình là Nh-t B£n, mÙt
trong sñ nhing quñc gia giàu nh¥t thç giÙi, ã chuyãn t-p quán n Tçt cça Nh-t
sang n Tçt theo D°ing IẾch tẽ n m 1872, 19 n m sau khi hçm Ùi Mù tiçn vào h£i
c£ng Edo (bây giÝ là Tokyo) n m 1853, ch°a kã r¥t nhiãu n°Ùc châu Âu khác cing
ã áp dãng n Tçt theo d°ing IẾch tẽ ßu thç k÷ 16 và nhing thç k÷ tiçp sau ó.
Ông cing cho r±ng "Viçt Nam chúng ta çn
thÝi çi này v«n còn nghÉ Tçt theo IẾch cça Trung Hoa ã chuñc løy nhing lãng
phí ã kã trên ây."
MÙi ây nh¥t, mÙt lşn nĩa ý t°ßng nên
gÙp Tçt Tây và Tçt Ta lji °ãc bàn tÙi và lji tiçp tãc có r¥t nhiãu ý kiçn trái
chiãu.

'Giúp
hÙi nh-p kinh tç'?

ã
Nhà v n tr» Tuç Nghi có bài viçt gii cho VTC Newsã çng hÙ quan iã»m này.
Tuç Nghi l-p lu-n là "hồ hào hÙi
nh-p kinh tç nh°ng v«n muñn giã kh° kh° Iã Iñi v n hoá truyán thñng ó là Tçt cÕ
truyán".

Cô cing nói không phç nh-n "Tçt cÕ
truyán mÙi úng là Tçt sum híp cça ng°Ýi Viçt nh°ng nó không còn phù hãp vÙi tñc
Ù phát triã»n xã hÙi nhanh vi bão nh° hiçn nay.

"Chúng ta chín ¥t n°Ùc giàu mçnh
hay chín cñ ch¥p gii truyán thñng ã cé ph£i ng-m ngòi nhìn các quñc gia khác
v°ãt m-t chúng ta hàng th-p k÷?"

Nhà v n Tuç Nghi có quan iã»m:

"Trên lý thuyçt, Tçt là sum híp, là tình thân và cing có ng°Ýi cho r±ng Tçt
cÕ truyán là hÕn cça dân tÙc, Tçt còn thì dân tÙc Viçt mÙi còn (!) Tôi không

ng) v-y, cá nhân tôi cho r±ng n¿u ã sñng có tình thì 365 ngày trong n m Âu
tình ngh)a vÙi nhau, Âu sum híp vÙi nhau ché c±n gì nhân danh T¿t Ấ bày mâm
cao c× §y?

"Và cái hÕn ß dân tÙc vñn d) n±m ß

sñ thËnh v°ãng, sñ phát triãñ v°ãt b-c vÁ kinh t¿, sñ hÙi nh-p khéo léo vÁ v n
hoá cing nh° chu©n mñc trong jo éc, lñi sñng c±a con ng°Ýi. Hà cÙ gi jo éc
xã hÙi càng xuñng c±p, kinh t¿ thì thắt lúi, T¿t thì ngày càng 'nhjt' mà cé phËi
kh ng kh ng 'giñ hÕn'?"

æng hÙ ý ki¿n này còn phËi kã tÙi mùt

sñ ng°Ýi có tên tuÕi nh° các chuyên gia kinh t¿ Phïm Chi Lan, Lê ng Doanh
v.v.

Ấ

Bà Phïm Chi Lan,Ấ nguyên

Phó ch÷ tËch Phòng Th°ing mji và Công nghiÇp ViÇt Nam, thành viên Ban Nghiên c÷u
c±a Thç t°ng, có quan iãm xét trên góc ù kinh t¿: "mÙt n°Ùc còn nghèo,
n ng suýt lao ùng còn r±t th±p nh° ViÇt Nam mà lji nghË nhiáu ho-c làm viÇc vÙi
mÙt nhËp ù th±p nh° v-y thì r±t khó cho viÇc phát triãñ."

"ĐËp ó có thã dài hñ nh°ng nghË

mÙt kó. HiÇn nay thÝi gian nghË giñ hai cái T¿t ang gây ãnh h°ßng ghê gÙm tÙi
hojt ùng sñn xuýt kinh doanh c±a các công ty", bà Chi Lan °ãc báo chí
trích d«n.

Ch°a kã theo bà Chi Lan viÇc gÙp hai

cái T¿t còn có cái lã v«n duy trì °ãc truyãñ thñng gia ình và truyãñ thñng
sum híp nh°ng có kó nghË chung vÙi thÝi gian nghË dài thì con cháu ß các nji
khác, ß n°Ùc ngoài cing v«n có thã vÁ sum híp vì hiÇn "n¿u gia ình nào có
con cái ang ß n°Ùc ngoài thì khó có thã vÁ °ãc vào đËp này. Nh° v-y, con cháu
cing không thã sum híp °ãc vÙi gia ình vào đËp T¿t Nguyễn án."

'Nét

-c tr°ng v n hóa'?

Tr°Ùc nhñng Á xuýt và ý ki¿n cng hÙ

viÇc gÙp T¿t ã có không ít các ý ki¿n phËn ñi. MÙt trong nhñng doanh nhân có
ý ki¿n phËn ñi ý t°ng này là ông Hoàng KhËi - Ch÷ tËch t-p oàn KhËi Silk.

Ông KhËi ng thông iÇp: "Giàu

thì ã giàu rÕi. Thôi ãng bàn bñ T¿t nĩa cho nó nôn nao, nó vui."

Ấ

Giáo s° Hoàng Ch°ing,Ấ G Trung Tâm nghiên c÷u, b£o tÕn và
phát huy v n hóa dân tÙc, °ãc báo Ng°Ýi °a tin trích lÝi nói viÇc Á xuýt nh°
th¿ là không hãp lý vì T¿t Nguyễn án không chË là đËp sum v§y, đËp nhÙ vÁ nguÕn
cÙi mà ã n sâu trong tâm trí cing nh° là nét v n hóa -c tr°ng c±a con ng°Ýi
ViÇt Nam.

"T¿t cÕ truyãñ là v n hóa truyãñ

thñng có tẽ hàng m±y ngàn n m. T¿t cÕ truyãñ là nét -c tr°ng gñ liãñ vÙi Ýi
sñng xã hÙi, tình thñ cing nh° v n hóa c±a ng°Ýi dân ViÇt Nam. Nói gì thì
nói, ng°Ýi ta ì làm c£ n m chË có nhñng ngày T¿t Ấ trß vÁ sum v§y bên gia
ình, cÙ sao nói bñ. Chúng ta có T¿t c±a chúng ta, ng°Ýi ph°ing Tây có T¿t c±a
hí sao lji ì bñ v n hóa c±a ta Ấ theo v n hóa c±a hí& Tôi cho là b±t hãp
lý", Giáo s° Hoàng Ch°ing nói.

Ấ

Facebooker Hoàng HuyẤ °a ra các l-p lu-n vÙi lý do vÁ truyãñ
thñng, T¿t âm lËch mùi là T¿t oàn viên, các l-p lu-n c±a Giáo s° Võ Tòng Xuân
là ch°a ç séc thuy¿t phãc và có k¿t lu-n:

"Nói gì thì nói, mình không muñn

bñ T¿t âm mà gÙp vào T¿t đ°ing, vì suy cho cùng, T¿t âm v«n là cái hÕn cñt dân
tÙc. N¿u nói không n T¿t âm Ấ xóa bñ triÇt Ấ nãñ v n hóa Trung Quñc thì mình
xin nói luôn, lËch D°ing, T¿t đ°ing cing ãu phËi c±a n°Ùc mình.

"Và còn mùt lý do r±t quan trñg

nĩa mà mình muñn Á c-p, ±y là& dù lÙn rÕi nh°ng mình v«n °ãc bñ m¹ mæng tuÕi."

Ấ

MÙt Facebooker khác, vÙi tên Thịnh

Babel, vi¿t có chút hài h°Ùc: SAO L I CHË C ÌN MØT T¾T NHË? vì "ngoài viÇc
°ãc nghË hai l§n, mxi l§n vài ngày thì còn °ãc nh-n tiãñ th°ßng hai l§n."

"Còn lý do Ấ t¿t kiÇm thÝi gian

mình th±y vô lý. MÙt xã hÙi (ch¿ ù) con ng°Ýi °ãc nghË nhiáu nh°ng cuÙc sñng
v«n Õn thì t¿n bÙ ché sao?

"Còn tí t kiÇm thÝi gian °? K†t

xe m†t nhiÁu thÝi gian ĩm. Cà phê m†t nhiÁu thÝi gian ĩm. Bia bít m†t nhiÁu thÝi gian ĩm. Thç tác hành chính m†t nhiÁu thÝi gian ĩm. Công chçc vác ô ÷n công sß ngÑn nhiÁu thÝi gian ĩm. Công viÇc chÉ c§n vài ng°Yi làm nh-n con cháu vào c£. Ñng gi÷t thÝi gian nhiÁu ĩm. Híp hành tÑn nhiÁu thÝi gian ĩm. Có gÙp nên gÙp h÷t các tÕ chçc vÁ mÑi chính quyÁn. Gín.

"Nói cho cùng thì mình thÿy chÉ

có mÙt cái T÷t: T÷t âm IẾch. Không khí hay ĩm, §m ¥m ĩm. Mình không cho T÷t Tây là T÷t. ó chÉ là thÝi kh-c ón n m MÙi d°ing IẾch, nghÉ x£ hji mà thôi", Facebooker Thinh Babel vi÷t.

'T÷t

cÕ truyÁn - v n minh lúa n°Ùc'?

Á

Sí gia D°ing Trung QuÑc

vi÷t trên Facebook cça ông: "Bjn bi÷t làm món gì trong dĒp T÷t cÕ truyÁn theo IẾch m-t tr ng cça v n minh lúa n°Ùc Bách ViÇt - ông Nam Á?" Á d«n nh-p cho video cça nghÇ s) hải Trung Dân, ng°Yi °a ra quan iẤm phĒn bác ý t°ßng gÙp hai cái T÷t làm mÙt °ác trangÁ Á án B÷p ViÇt - B÷p cça Th÷ giÛiÁ ñng t£i.

Trong mÙt ojn video ngñn, nghÇ s)

Trung Dân nêu rõ T÷t cÕ truyÁn cça dân tÙc ViÇt Nam có nguỐn gÑc tē th§n nông Tr§n Hiu T°Ùc:

"NhÝ Tr§n Hiu T°Ùc mà chúng ta có

c£ mÙt nÁn v n minh lúa n°Ùc, chúng ta l-p quÑc, chÑng ngoji xâm và tr°Yng tỐn ÷n ngày hôm nay.

"Th§n nông là ng°Yi §u tiên dji

cho ng°Yi dân ¥t ViÇt trỐng lúa n°Ùc. NÁn v n minh lúa n°Ùc ã £nh h°ßng r¥t IÙn ÷n Ýi sÑng nông nghiÇp, Ýi sÑng v n hóa cça ng°Yi ¥t ViÇt và cho tÙi ngày hôm nay ng°Yi ViÇt chúng ta v«n còn sí dđng.

Và nghÇ s) Trung Dân cing nh-c lji

"cách ây không lâu các nhà kh£o cÕ ã chéng minh °ác Óng b±ng sông HÓng là mÙt trong nhing trung tâm duy nh†t lúa n°Ùc cça c° dân Bách ViÇt hay còn gíi là ng°Yi ViÇt CÕ chúng ta. Có °ác v n minh lúa n°Ùc, có °ác bÙ IẾch âm IẾch, ng°Yi ViÇt Nam

ã n T÷t theo mùa và °ác tính theo Tí t mà ngày nay ã °ác gíi là T÷t."

Và nh° v-y theo ông "T÷t cÕ truyÁn

nông nghiÇp không tỐn tji hay phát xu¥t ß vùng hiÇn nay là lãnh thÕ phía B-c sông Hoàng Hà cça CÙng hòa Nhân dân Trung Hoa vÑn là lãnh thÕ gÑc cça c° dân du mắc ph°ing B-c. T÷t cÕ truyÁn nông nghiÇp gñ liÁn vÙi v n hóa n°Ùc m-m và tác tr§u cau ViÇt Nam - ông Nam Á.

"ây là v¥n Á tranh lu-n c§n °ác

khép lji khi T÷t cÕ truyÁn ã °ác sí dđng hàng ngàn n m nay, là nÁn t£ng cça nÁn v n hóa ©m thñc lúa n°Ùc -c s-c lÿy tñ nhiên làm gÑc, vèa ngon vèa lành, là nhà b÷p trĒ bÇnh cho c£ th÷ giÛi trong thÝi jji hÙi nh-p toàn c§u."Á